

Több húst ettünk tavaly, mint 1958-ban

Húselállításunk a Szegedi Szalámigyár számadatainak tükrében

Az emberek — köztük a szegediek is — általában szeretik az ízletes falatokat. Ezeket nemcsak a híres szegedi paprika, vagy más fűszerfélések teszik ízletessé, hanem főként a hús. Már évek óta

több kalóriát fogyasztunk lakosságunk, mint sok gazdag kapitalista országban.

Angliában, vagy az Egyesült Államokban. Az egy főre eső évi húsfogyasztás grafikonja hazánkban az 1938. évi 34 kilóról már 1957-ben a 40 kiló fölé emelkedett.

Szegeden és a járásban az elmúlt évben tovább nőtt a húsfogyasztás.

Sertéshúsból 1959-ben 2 ezer 200 mázsával, marhahúsból 1100, szalámi-félésekből 200, gyulai kolbászból 100 és egyéb hentesáru-félésekből 1100 mázsával adott többet az élelmiszerkereskedelmi vállalatoknak a Szegedi Szalámigyár, mint 1958-ban. Ez mind Szeged és a járás területén növelte a húsfogyasztást. Így a szalámigyár által adott és az állam kereskedelmén keresztül forgalomba hozott

húsfélésekből, hentesárukból Szegeden és környékén 17—18 százalékkal több fogyott el, mint egy évvel korábban.

Mélypontra, jóval az 1938. évi szint alá süllyedt 1945-re a húsfogyasztás Szegeden is. A háborús pusztítás következtében megcsappant állatállomány, a több esztendő aszály miatt csak 1953-ban érhetők el és haladtuk túl a háború előtti színvonalat.

Ugrásszerű emelkedés az elmúlt három évben következett be.

Ebben nagy szerepe volt a beszolgáltatás eltörlésének, amely nyomán lényegesen megnőtt a parasztok állattenyésztési kedve. Ez csak fokozódott évről évre, s még ennek ellenére egyes hús- és húskészítményeknél, főleg a jobb minőségű árukból a hét végén nem minden időben tudták kielégíteni az igényeket. Ez nem csoda, hiszen az elmúlt év első kilenc hónapjában például Csongrád megyében a lakosság állami boltokbeli vásárlásának több mint 44 százaléka élelmiszer volt, annak ellenére, hogy ugyanez idő alatt lényegesen nőtt a vendéglátó és üzemi étkezés forgalma. Például Szegeden több mint 8 millió forinttal volt több, mint az előző év hasonló időszakában.

A húsfogyasztás lényegesen növekedett az elmúlt évben, de egyes esetekben az igények még ezt is túlszárnyalták. A vásárlóerő növekedésével

a járás több községéből azt kéri, hogy létesítsenek újabb hűsoltokat,

s a központi készletből lassák el őket is rendszeresen friss áruval. Az állattenyésztés

tés jelenlegi színvonalának nem minden kérés kielégítését teszi lehetővé. Ez a színvonal már gátja a lényegesebb előrelépésnek, amire csak akkor kerülhet sor, ha a termelőszövetkezetek valóban megteremtik a nagyüzemi állattenyésztést. Ha már az idén megvetik ennek alapját és több sertést, hízó marhát adnak, mint amennyit egyes községek nyújtottak, míg lakói egyénileg dolgozó parasztok voltak.

A nagyüzemi állattenyésztés szünteti majd meg végérvényesen a felvásárlás egyenlenségét,

ami tavaly is lényegesen hozzájárult az időszakos húselállási zavarokhoz. Ez érthető, hiszen a kisüzemi gazdálkodás keretei között nehéz biztosítani a felvásárlás egyenlenségét. Bár az Állatforgalmi Vállalat hónapról hónapra ütemezve köthette le a hízalási szerződéseket, mégis előfordult hullámszerű átadás. S mivel

még Szegeden is korlátozottak a hűtési és tárolási lehetőségek, ezért fordulhatott elő zökkenő az ellátás útjában.

Az állattenyésztési és állatforgalmi szervek most keresik fel az újonnan alakult, vagy lényegesen megnövekedett termelőszövetkezeteket, hogy szerződést kössenek sertés- és marhahizlaltásra. Termelőszövetkezetek vezetői, dolgozói többnyire érzik az élelmiszerellátásban rájuk háruló feladatot. Igen helyesen azt vallják:

a falu most nem adhat kevesebb húst, csak többet, mint tavaly.

Ahol pedig nem talál megértésre a jelszó, ott ismeretlen kell az árutermelés és benne a hústermelés fontosságát. Mert a sertés-, a szarvasmarha-állomány növelése, a rendszeres hizlaltatás, a nagyüzemi baromfi-tenyésztés bővülése teremti meg az igények még teljesebb kielégítésének feltételét.

A gyakorlati életre nevelés új módszerei a Szegedi Tudományegyetemen

A Szegedi Tudományegyetem Szervezkémiai Intézetében a gyakorlati életre nevelés új módszereit alkalmazzák az oktatásban. D. Kovács Ödön tanszékvezető docens elmondta: a hallgatókkal a harmadik évtől fokozatosan megismerteti azokat a módszereket, amelyekkel majd a gyárakban dolgoznak. Az oktatásban a legkorszerűbb műszereket és az üzemekben használt új típusú felszereléseket kicsinyített, de működő berendezéseit is felhasználják. Így a hallgatók megismerkedhetnek a legjobb termelési módszerekkel. Tanulmányaik befejezése után tehát már gyakorlati tapasztalatokkal kerülnek a gyárakba.

Az intézet több ötéves hallgatója már az ipari üzemek által megadott kutatási témákban dolgozik. Ez fokozza a hallgatók szakmai érdeklődését, nagyobb önbizalmat ad munkájukhoz. A fiatal vegyészek legelőre tudják, hogy a diploma megszerzése után hová megy dolgozni, a gyárak ugyanis szívesen alkalmazzák azokat a fiatalokat, akik már hallgató korukban nekik dolgoztak.

A Szegedi Egyetem Szervezkémiai Intézete az üzemekben dolgozó fiatal kutatóknak lehetőséget nyújt arra is, hogy az intézetben készítsenek fel doktori disszertációjukra. Az első ilyen doktorjelölt most fejezte be egyéves kutatómunkáját, amelyet a gyár alkalmazottjaként és annak

megbízásából az intézetben végzett.

A szegedi intézet oktatói és kutatói maguk is szoros kapcsolatban vannak a gyakorlati munkával. Rendszeres kutatásokat végeznek egyes, főleg gyógyszeripari üzemek megbízásából és sok új felfedezéssel segítik tevékenységüket. Az egyes üzemekben készített új műszerek kipróbálását is vállalták, hiszen mi sem csinálunk egyebet, takarékoskodunk már a tervezésnél. De azt azért nem értem, hogy miért kellett az előszoba egyetlen valamire való falfelületét így elkelteni ezzel a gáz-, meg villanyórával. Hiszen alig tudtuk itt egy árva ruhafogást is elhelyezni. Mert nem lehetett ezt a gázórát, meg ezt a villanyórát itt, a másik oldalon beállítani, itt, az ajtó mellett. Akkor mindjárt

Csak egy kicsivel több körültekintést...

Az új lakások apró hibáiról

Kiss Jenőnek hívnak. Ne tessék megijedni. Nem mondom el az önéletrajzomat. Azt akarom elmondani, hogy milyen nagy öröm ért engem mostanában. Lakástulajdonos lettem, és nem is akárhol. A Teleki utca környéki új bérházban kaptam új lakást. Nem dicsekszem, de olyan jó érzés, ha az ember megoszthatja másokkal az örömet.

Az említett új bérház egyik két szoba, konyha, fürdőszoba lakásának vagyok a tulajdonosa. Egy hete volt nálunk a lakásellenőrző. Meghívtuk rá a feleségem testvérét, Veronkát is. Budapestről, meg édesanyámékat Földeákról. Szólt a rádió, dúrúszolt a cserépkályhában a tűz, csillogott a poharakban a bor és nagyon, de nagyon jó kedvünk volt.

Ugy éjfél tájban azt mondta Mihály — a Veronkának a férje és azonkívül okleveles építész —, hanem halod-e, Jenő, most aztán már ideje volna megnézni, milyen is ez az új lakás!

Kezdjük az előszobán

A vendégkoszorú, ahogy az már ilyenkor lenni szokott, zajosan kezdte követelni a tüzetes lakásellenőrzését. Föl is kerekedtünk azon nyomban az asztaltól, meg édesanyám is jött ki velünk az előszobába, pedig az előbb még arról panaszkodott, hogy alig áll a lábán az álmoságtól. Ott kezdtük a szemlét az előszobában.

— Ide figyelj, Jenő — mondta Mihály egy kis szemléldés után — azt én is tudom, hogy takarékosan kell bánniuk a tervezőknek a hellyel, hiszen mi sem csinálunk egyebet, takarékoskodunk már a tervezésnél. De azt azért nem értem, hogy miért kellett az előszoba egyetlen valamire való falfelületét így elkelteni ezzel a gáz-, meg villanyórával. Hiszen alig tudtuk itt egy árva ruhafogást is elhelyezni. Mert nem lehetett ezt a gázórát, meg ezt a villanyórát itt, a másik oldalon beállítani, itt, az ajtó mellett. Akkor mindjárt

fölszabadult volna erről a konyhában, ki kell nyitnod a fürdőszoba ajtaját, ki kell lépned a hideg konyhába, meg kell előbb keresned a konyhai villanykapcsolót, aztán mellette a fürdőszobát. Mire meggyújtottad, már meg is fázta!

A konyhában

A lakásellenőrzést a konyhában folytattuk. Itt minden rendben volt. Csak anyám csóválta meg a fejét, mert nem látta sehol az otthon annyira megszokott nagy tűzhelyet. Mondom, a konyhában minden a legnagyobb rendben volt. Hanem az utána következő fürdőszobában már annál több kifogásolni valót talált az én építész-sógorom.

— Mért ilyen rövid ennek a zuhanyozónak a vezetéksövege? — ezzel kezdte. — Hiszen így a rózsából a víznek fele a fürdőkálya oldalára szóródik. A csőnek be kellene érnie legalább a kád közepéig, ez pedig alig éri el a kád egyharmadát. Így nem győzhettek takarítani, vizet föltörlni fürdés után. Arról nem is beszélve, hogy a fürdőkálya oldalára állandóan rászóródó víztől valószínűleg gőzfürdővé válik a fürdőszobátok. A gőz beszívárog a szobába, kison a konyhába és tönkreteszi a bútorokat. Persze, itt is takarékoskodni akartak. Meg is takarítottak 30 centi vezetéksöveget azon az áron, hogy elrontották a fürdőszobátok. Ez a takarékoságunk az a fajtája, amelyik több kárt okoz a pazarlásnál.

Egy kapcsolón mútik

— Van a fürdőszobához villanykapcsoló a szoba felől is? — kérdezte, mikor így kiháborogta magát a zuhany miatt. — Nem — mondtam — úgy emlékszem... nincsen. Mivelhogy csakugyan nem is volt, csak a konyha felől villanykapcsoló.

— Öreg hiba — mondta — s megint csak olyan hiba, amin változtatni könnyűszerrel lehetne. Mibe kerül még egy kapcsoló fölszerelése? Ugyiszólván semmibe. Erre is gondolhattak volna a vezetékszerelők ott a vilálmosságánál... Hiszen, ha

megy fürödni, s hideg van a konyhában, ki kell nyitnod a fürdőszoba ajtaját, ki kell lépned a hideg konyhába, meg kell előbb keresned a konyhai villanykapcsolót, aztán mellette a fürdőszobát. Mire meggyújtottad, már meg is fázta!

— Hát ez azért nem olyan rettenetes — feleltem, hogy amennyire lehet, védjem az új lakásomat — mint a szomszédban. Ott csak egy ajtaja van a fürdőszobának, a szoba felől. Az meg aztán igazán nem szerencsés dolog...

A másik szobába nem mentünk már be. Ott aludtak a gyerekek. Meg aztán már féltem is, hogy az én árgus-szemű sógorom ott is talál majd valami kivételt a valót. Inkább visszamentünk oda, ahonnan elindultunk, az asztalhoz.

És a szenespince ablaka

Egy hete tartottuk a lakásellenőrzést. Azóta már kétszer is ellenőriztem, amit a sógorom, aki különben okleveles építész, akkor este elmondott. És igaz volt abban is, hogy ezek mind olyan dolgok, amelyeken könnyen lehetne változtatni. Könnyen és minden különösebb anyagi költség nélkül. Csak egy kicsivel több körültekintés kellene hozzá. Egy kicsivel több felelősség-tudat a kivitelezők részéről.

S akkor a szenespince ablakát sem közösleges ablaküveggel üvegezték volna be, hanem dróthálóval megerősített vastag üveggel. Kétszer hányták le a szentet a pincébe, s már egy szemernyi üveg sincs az ablak egyetlen karikájában sem.

Hát ezt akartam én most elmondani és nem az önéletrajzomat. Meg azt, hogy ahelyett, hogy egymást hibáztatják az ilyen dolgokért, jobb volna, ha mind a tervezők, mind pedig a kivitelező vállalatok dolgozói több figyelmet fordítanak a munkájukra ilyen vonatkozásban is. Ha a vállalati érdekek figyelemmel tartása mellett törődnének egy kicsit az épülő új lakások majdani lakóinak érdekeivel.

Feljegyezte: Papp Lajos

Közel kétfélmilliós évi nyereség az Első Szegedi Cipész Ktsz-ben

Eredményes munkáról adott számot a mérlegzáró közgyűlés

Szeged egyik legrégebbi és nem különben legnagyobb létszámú kisipari szövetkezte az április 4-én elnevezett Első Szegedi Cipész és Csizmadia Ktsz. vasárnap tartotta meg évi közgyűlését. Ujszegeden, a Liget-vendéglőben. Az emeleti terem zsúfolásig megtelt, amikor az elnökség elfoglalta helyét az emelvényen. A gyűlésen részt vettek a helyi szövetkezetek vezetői és megjelent Horváth Sándor is, a KISZÖV elnöke.

A vezetőség beszámolóját Krajók András, a ktsz elnöke mondotta el, majd az ellenőrző bizottság ismertette tevékenységét a tagsággal. A közgyűlés végén jutalmakat osztottak és sor került a nyereségből jutó osztalék felvételére.

Összességében igen eredményesen dolgoztak az elmúlt évben az április 4. szövetkezet tagjai, bár szám szerint kevesebb lábbelit készítettek, mint 1958-ban. A 45 ezer cipőt meghaladó termelésben csökken a csizmak száma és emelkedett a cipőfélések részaránya. Jelentős nyereséget hozott az 1959-re vállalt 15 ezer pár exportcipő leszállítása. A mérlegbeszámoló kimutatta, hogy

minden kivételre kerülő címő 49 forint tiszta hasznót szerzett. Nagy mértékben megnőtt a minőségi igény. A kisipar ugyanis természetesen

drágábban termel, a gyár- iparnál, s ezt a hátrányt csak fokozott minőségi munkával egyensúlyozhatja. Nehézséget jelentett viszont a hullámzó bőrellátás, a legfontosabb alapanyag változékony és gyakorta gyenge minősége.

A Szikra utcában nyereséges termelés folyt, a méretes és ortopéd, valamint a javítóreszleg viszont veszteséggel zárta le az évet. Az elnöki beszámoló szerint mindkét esetben a kitűnő gyáripari termékek előretérése okozta a visszaesést. Ez érthető is, hiszen a boltokban olcsó pénzen tartós cipőt lehet vásárolni, s ezért mind kevesebben csináltanak és javítottak lábbelit.

Végeredményben 1 millió 860 ezer forint nyereséggel zárt a szövetkezet.

Ez az összeg nagyobb az 1958-ban elért nyereségnél. A részleg és tartalékalap 5 millió 563 ezer forintot tesz ki. A felosztható nyereség 40 százaléka a tartalékalapra került, szép összeg jutott a hosszú lejáratú kölcsönalapra, és a nyereség tíz százaléka különleges alapot (kulturális, sport stb. célokra) képez.

Csaknem 447 ezer forint pedig a szövetkezeti tagokat illető osztalék formájában.

Az egy főre jutó osztalék valamivel kevesebb a dolgozók egyhavi kereseténél. Ujabb s nehezebb feladatok várnak 1960-ban a ktsz-re,

Idén mintegy 20 ezer pár cipőt exportálnak majd és tökéletes minőségű munkára törekcsenek a belföldi piac számára is.

Az elmondottakon kívül a fejlődést jelzi az a tény, hogy készül az új üzemi épület terve, mely valóra válva 1961-ben modern otthon, korszerű munkakörülményeket biztosít a jó hírű cipész szövetkezet számára.

Holnap előadás a szegedi politikai akadémián

A szegedi politikai akadémia újabb előadását holnap, csütörtökön délután fél 3 órakor tartják meg a Szabadság Filmszínházban. Előadó: Komocsin Zoltán elvtárs, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, a KISZ Központi Bizottságának első titkára. Az előadás után a politikai akadémia résztvevőinek filmet vetítenek.

Dolgozó parasztok kérdéseire válaszunk

Jár-e földjára a más falu határában maradt szövetkezeti földért?

A szegedi termelőszövetkezetekbe is sok olyan dolgozó paraszt lépett be, akiknek földjük más falu határában van. A Felszabadulás Termelőszövetkezetbe vitt földek például közel 40 község határában vannak. Azok a dolgozó parasztok, akik a földdel léptek be a szövetkezetbe, azt kérdezik, kaphatnak-e, vagy kapnak-e ezért földjára.

A termelőszövetkezetbe bevitt összes földterület után köteles a termelőszövetkezet a tagnak földjára adni a földet, ahol a föld van, és a földtulajdonos tag onnan kap földjára adni, vagy használni a szomszédos község ha-

tárában van, arra kell törekedni, hogy földcserekel alakítsák ki egy-egy község termelőszövetkezetének földterületét.

Ha viszont a termelőszövetkezetbe lépett tag földje nem a szomszédos község határában található, hanem távolabbi községben, sem kötelez a földcsere, sem állami tartalék földcsere útján nem rendezhető a probléma, akkor abban a községben lévő termelőszövetkezet használatába kell a földet adni, ahol a föld van, és a földtulajdonos tag onnan kap földjára adni, vagy használni a szomszédos község ha-

Nem elég a jó szándék

Egy moziplakát murgójára

A Film—Színház—Muzsika legutóbbi számában igen megdicsérték az egyik vidéki színházat, hogy milyen izléses, szépen rajzolt plakátokat hirdetési bemutató előadásra.

A Csongrád megyei MOKÉP talán e dicséret példáján föllekesülve produkálta a szovjet film ünnepeit hirdető műsorplakátját. Hát ami a produkciót illeti, eredményes volt. Legalábbis megérdemli, hogy szót ejtsenek róla az újságok.

Hiszen egészen kivételes grafikusai tehetség kell ahhoz, valaki olyan betűszerveket legyen képes lerajzolni, mint amilyenekkel a plakáttörténeti ritkaság a szegedi mozik neveit ábrázolták. Nem is beszélve az ötletgazdag

ékezetekről és a könyvnyomtatás hőskorát idéző archaikus betűtípusokról, amelyek — igen stílusosan — a telefonszámok megjelölésére használtak föl.

De a stílusosságra való becsületes törekvés a plakát egészén is igen szépen kifejeződik. Ott van például az az indákkal, gízgázokkal és magyaroskodó motívumokkal ékes gerenda-vastagságú keret, ami összefogja a bemutatásra kerülő filmek címsorát, hogy — szét ne essenek. A jószándék bizonyára megvolt, hogy a plakát izléses, szép és kulturált legyen.

S mint városszerte látható — nem lett elég a jó szándék...